

Waarom een jonge stagiair soms meer mag dan een jonge werknemer

Onlangs bracht Voion (VO in ontwikkeling) de brochure 'Veiligheid en gezondheid van leerlingen die stage lopen' uit. Hierin wordt uiteengezet wat de verantwoordelijkheden zijn van de school en welke die van het stagebedrijf als het gaat om het laten werken door vmbo-leerlingen met machines en gevaarlijke stoffen. Samen met Rick van Workum, programmaleider gezond & vitaal werken bij Voion, proberen we in dit artikel duidelijkheid te verschaffen omtrent misverstanden die er kunnen leven bij bedrijven.

"Een groot misverstand dat er leeft bij bedrijven, is dat de Arboret van alles verbiedt", steekt Rick van wal. "De Arboret is er in principe voor de bescherming van de gezondheid en veiligheid van werknemers." In die wet staat bijvoorbeeld dat iemand onder de 18 jaar niet zelfstandig risicovol werk mag doen, bijvoorbeeld met een minigraver een sleuf graven. Wanneer een jongere echter bij datzelfde bedrijf stage loopt en dus goed wordt begeleid door een stagebegeleider, mogen dat soort handelingen wél uitgevoerd worden. Mits – en nu komt het – de stagebegeleider de handelingen laat uitvoeren onder strikt toezicht. Rick: "Het punt is dat de werkgever moet aantonen dat hij alles doet om risico's te vermijden. Stel je hebt twee stagiairs, even oud, waarvan de één een stuiterbal is die nog niet goed alle gevaren kan overzien en de ander heel serieus is. Dan laat je die laatste bijvoorbeeld wél met een cirkelzaagmachine werken, maar die eerste niet. En uiteraard sowieso onder het wakend oog van de stagebegeleider." Het komt er in wezen op neer dat je met gezond verstand moet kijken naar welke handeling je in welke situatie door wie laat uitvoeren. Dat zijn ook precies de aspecten waar een arbeidsinspecteur naar kijkt.

Adequaat deskundig toezicht

Dat inschatten van de risico's heeft dus niet alleen te maken met de handeling an sich en wie het uitvoert, maar ook met de situatie. "Stel dat de handeling met zo'n machine uitgevoerd moet worden in een rumoerige ruimte waar van alles gebeurt en dus heel veel afleidingen zijn. Dan is dat een groter risico dan wanneer diezelfde handeling in een rustige ruimte gedaan moet worden."

Toch kunnen we ons voorstellen dat zowel school als stagebedrijf terughoudend zijn als het gaat om het werken door stagiairs met machines en gevaarlijke stoffen. Belangrijk daarbij is dat school en stagebegeleider vertrouwen in elkaar hebben. "Een leermeester is expert in waar op te letten, zodat er veilig gewerkt kan worden." De Arboret vraagt geen diploma's of certificaten op dit punt, maar een inspecteur wil alleen weten of je een situatie bereikt die veilig is. Dit noemt men het 'adequaat deskundig toezicht'. De werkgever is verantwoordelijk voor de deskundigheid van de leermeester die hij met stagiairs laat werken. "Bedrijven moeten doordrongen zijn van de risico's die ze lopen bij stagiairs, maar er ook weer niet te krampachtig mee omgaan. Vergelijk

het maar met autorijles: zolang jij je rijbewijs niet hebt mag je geen auto rijden, behalve als er een rijinstructeur naast je zit die ingrijpt als het mis dreigt te gaan. Zo is het in wezen met stagiairs ook. Komt een stagiair in het weekend werken bij hetzelfde bedrijf, dan heeft hij een arbeidsovereenkomst en mag hij minder dan als stagiair omdat het toezicht ontbreekt."

Verschil arbeidsovereenkomst – stageovereenkomst

Als school moet je dus wel volledig kunnen vertrouwen op de stagebegeleider in het bedrijf. Rick adviseert dan ook om zo mogelijk leerlingen stage te laten lopen bij een door Samenwerkingsorganisatie Beroepsonderwijs Bedrijfsleven (SBB) erkend leerbedrijf. "Wat je vaak ziet is dat juist grote bedrijven hierin risicomijdend zijn. Bij een mkb-bedrijf is doorgaans meer mogelijk voor stagiairs." Docenten moeten weten of een bedrijf serieus omgaat met veiligheid van stagiairs op de werkvloer. "Bevraag ook leerlingen die stage lopen", adviseert Rick. "Vraag hen wat ze hebben meegemaakt en wat ze hebben geleerd tijdens hun stage. Zo helpen school en bedrijf elkaar om de stageperiode voor de leerlingen zo goed mogelijk in te vullen en daarmee het zaadje te planten voor toekomstige gemotiveerde werknemers." Heel belangrijk bij dit alles is een door alle partijen getekende stageovereenkomst. De verruiming van wat stagiaires mogen doen ten opzichte van wat zij als werknemer van dezelfde leeftijd zouden mogen doen, geldt alleen als er tussen de stageverlener, de school en de (ouders van de) stagiair een stageovereenkomst, waarin ook het toezicht wordt beschreven, is gesloten.

De brochure van Voion vindt u [hier](#).

Wie meer auditief is ingesteld kan [het verhaal](#) van Rick horen zoals hij dit heeft verteld tijdens een bijeenkomst van scholen die leerwerktrajecten aanbieden. Er komen meerdere mensen aan het woord, maar vanaf 1:03:20 hoort u Rick van Workum.

Platform BWI heeft een, ook voor ouders, handig stageboekje gemaakt. Het is te bestellen door een e-mail te sturen aan: platform@vmbo-bwi.nl

